

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 5/2013

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ ДАНА 28.01.2014. ГОДИНЕ

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОД 28.01.2014. ГОДИНЕ**

28.01.2014. године, 14 часова 30 минута.

Отварам заседање пред неизмењеним саставом већа у предмету Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-ПО2 5/13 против окривљеног Ђуре Тадића због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 Кривичног Закона Савезне Републике Југославије, у вези чл. 22 истог закона, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Ктo.3/13 од 08.04.2013. године.

Констатује се да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине **Снежана Станојковић**
- оптужени **Тадих Ђуро**
- бранилац оптуженог адвокат **Дијана Хајдуковић Росић.**

Констатује се да су испуњене претпоставке за одржавање главног претреса.

Наставља се главни претрес прекинут 12.12.2013. године, у фази изношења завршних речи странака.

ЗАВРШНЕ РЕЧИ СТРАНАКА

Председник већа: Тужиоче изволите.

Заменик тужиоца у завршној речи изјави:

Значи, ја ћу, поштовано веће, одмах да кренем са завршном речи.

Дакле, остајем у целости при оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО бр.3/13 од 08. априла 2013. године, против овде оптуженог Ђуре Тадића, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СРЈ у вези чл.22. истог закона, јер налазим да је изведеним доказима на главном претресу утврђено чињенично стање из кога несумњиво произилази да је оптужени на месту, у време и на начин како је то ближе описано у диспозитиву оптужнице, као саизвршилац учинио кривично дело које му се ставља на терет.

Опште позната чињеница је да се на територији тадашње Републике Босне и Херцеговине одвијао немеђународни оружани сукоб и да је Председништво Републике Босне и Херцеговине на седници одржаној дана 20.06.1992. године, донело Одлуку о проглашењу ратног стања на територији тадашње Републике Босне и Херцеговине, која је ступила на снагу даном доношења, па се од тада одвијао као што сам навела, немеђународни оружани сукоб у Републици Босни и Херцеговини, између Армије БиХ и Војске Републике Српске.

У конкретном примеру, оружани сукоб има карактер немеђународног оружаног сукоба и на исти се примењују правила IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године и правила 2. Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба.

Овде оптужени Ђура Тадић је био припадник Војске Републике Српске, Рајновачке чете, што у току доказног поступка није ни спорио.

Одлучне чињенице у овој кривично правној ствари утврђују се на основу исказа бројних сведока, пре свега очевидаца Т [REDACTED] Х [REDACTED], С [REDACTED] К [REDACTED] М [REDACTED] Џ [REDACTED] Ш [REDACTED] Х [REDACTED] М [REDACTED] П [REDACTED], Милана Иванчевића, као и исказима саизвршилаца који су током овог поступка сведочили, који су у погледу битних околности потпуно сагласни, из чега се без икакве дилеме може закључити да се инкриминисани догађај одиграо управо на начин како је то описано у диспозитиву оптужнице.

Дајући своју одбрану током поступка, оптужени није спорио да је у време извршења злочина био припадник Рајновачке чете, да је датом приликом био у СМБ униформи, да је возио својим аутомобилом остале саизвршиоце. Наиме, оптужени спори да је критичном приликом имао наоружање и да је пуцао према цивилима који су се спорног дана налазили на радној обавези, тврдећи да је остао у возилу или поред возила на асфалтном путу.

Оваква одбрана је, по оцени Тужилаштва, неоснована и у супротности је са изведеним доказима, а усмерена на избегавање кривичне одговорности.

На основу исказа сведока несумњиво произилази да су дана 23.09.1992. године цивили муслиманске националности били у радној обавези на брању шљива у месту Дуљци, Општина Бихаћ што је установљено решењем Српске Општине Бихаћ, Ратно предсједништво од 04.09.1992.године, дакле, о увођењу саме радне обавезе.

У поподневним сатима око 16 и 17 сати, након што су окривљени имали сазнања да су цивили из Рипча муслиманске националности дошли у радну обавезу брања шљива у место Дуљци, окривљени је, након што је сахранио рођеног брата Т [REDACTED] Т [REDACTED] који је погинуо на ратишту, заједно са својом браћом Јовицом Тадићем, Сретком Тадићем и братанцем Зораном Тадићем, као и са Зораном Бергом, Жељком Бабићем, те Слободаном и Гојком Ђурићем са два аутомобила од којих је један марке „Пежо“ возио окривљени Ђура Тадић, који је био и власник овог возила, наоружани и маскирани отишли су до цивила ради освете, те лишили живота 18 цивилних лица, а потом их запалили.

Оштећена Т [REDACTED] Х [REDACTED] је преживела, али са тешким телесним повредама са трајним и знатним последицама у виду вишеструког прелома обе кости подлактице и повреде на левој надлактици. У овом догађају ћу се осврнути на речи које је сведокиња током давања исказа навела „кад год нешто хоћу да урадим, да подигнем нешто ја не могу својом руком и одмах се сјетим свих догађаја, али проживљено стање ме толико оптерећује да жива сам, а нисам жива“ (стр.24 транскрипта као и медицинска документација за оштећену Т [REDACTED] Х [REDACTED]).

У свом исказу у истрази и на главном претресу Т [REDACTED] Х [REDACTED] је врло јасно навела да је она са осталим цивилним лицима била на радној обавези брања шљива и да је у једном моменту, након што јој је Селма Кулдија рекла да иду наоружани непознати људи, запазила да се према групи цивила који су пили кафу, приближава осам униформисаних лица са маскама, пуцајући и да је том приликом одмах била рањена. Сведокиња врло јасно и врло детаљно описује цео догађај, а притом посебно наводи да су сва лица која су се датом приликом довезла у два аутомобила, кренула према цивилима који седе. На страни 17. транскрипта, сведокиња наводи да су сва униформисана лица наишла и истовремено и да су се раздвојила, да су четворица остала код њих, а четворица продужили, истичући да су сви запуцали.

Из исказа сведокиње оштећене у истрази и на главном претресу Селме Кулдије која је у време спорног догађаја била дете од 8 година, несумњиво произилази да су датом приликом дошли маскирани војници, да су ишли бржим кораком са пушкама у рукама, пуцајући у цивиле.

Из исказа сведока оштећеног како у истрази тако и на главном претресу Мирхада Џаферагића, који је у време спорног догађаја имао 10 година, јасно произилази да је том приликом у два аутомобила дошло 8 лица у плавим полицијским униформама и маслинасто зеленим војничким униформама, са аутоматским пушкама и лишило живота цивилна лица која су била на радној обавези.

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Милета Пепића који је био у обезбеђивању цивила на радној обавези, који се налазио на асфалтном путу у моменту када долазе аутомобили са извршиоцима дакле, наглашавам да је био у непосредној близини, те јасно видео како су униформисана лица која су изашла из возила одмах по изласку пуцала и да нико није стајао поред возила, нити остао у возилу, већ да су сви ишли и пуцали у цивиле. (стр. 52 и 53 транскрипта)

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Милана Иванчевића произилази да је он са Жељком Шоботом, Милетом Пепићем и Т [REDACTED] Б [REDACTED] како он каже „седео на путу“, када су наишли аутомобили са 7-8 лица са чарапама на главама и аутоматским пушкама, која су одмах почели да репетирају и крећу сви према цивилима, који су се налазили на радној обавези брања шљива (стр.62 транскрипта). Такође је у свом исказу навео да је имао сазнања да су тих дана страдали војници српске војске на првој борбеној линији и врло јасно (стр.64 транскрипта) наводи да су униформисана лица која су дошла датом приликом, имала аутоматске пушке и да су пуцала. Надаље, сведок врло јасно наводи да су сви имали аутоматске пушке. На страни 71. транскрипта сведок наводи да нико није остао у возилу, колико се он сећа и да нико није остао ту на путу (стр.72 транскрипта).

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Јове Вуцеље произилази да су сва лица која су била при војсци и полицији имала аутоматско наоружање које је увек било уз припаднике полиције и војске. Посебно сведок на страни 15 транскрипта наводи да зна да је окр. Ђуро Тадић био у Рајновачкој чети, те да се после рата одселио из БиХ као и да је чуо да из куће не излази нигде из страха од онога што је направио.

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Маринка Стоисављевића произилази да је он био на обезбеђењу сахране погинулим српским војницима, да је међу српским живљем било емоција и да се говорило „треба ићи убити, треба ићи ово,

треба оно“. односно да „треба ићи убити Муслимане“. На питање јасно наводи да су само Тадићи имали разлог и потребе да се освете, односно екипа окупљена око Зорана Тадића, ради појашњења сина погинулог Т [REDACTED] Т [REDACTED]. На страни 23 транскрипта наведено је да је Зоран Тадић изјавио пред њим „да би све дао да се оног дана није налазио где је био и да му је жао што је то урадио.“

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Жарка Секулића произилази да је слабо ко ходао тим подручјем да није носио пушку и да су се апсолутно кретали са оружјем и када нису били на борбеној линији.

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу С [REDACTED] Т [REDACTED] очевица догађаја, јасно произилази да су лица која су дошла аутомобилима изашли из истих и муњевито ишли према цивилима који су се налазили у воћу, на брању шљива, а да је она са малолетним М [REDACTED] Д [REDACTED] искористила моменат да побегне када нико од униформисаних лица који су дошли, није више био поред аутомобила, ни на асфалту. (стр.11 транскрипта) У односу на наоружање сведокиња на страни 15 јасно наводи да су сва униформисана лица датом приликом имала наоружање.

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Зорана Берге произилази да је дана 23.09.1992. године из Рајноваца према Дуљцима, кренуо са Тадић Ђуром, Тадић Зораном, Бабић Жељком, Тадић Јовицом и Светком Тадићем, да је била прича о освети, да су ишли да траже цивиле, али да их нису нашли и да су продужили даље за Ђурићима, Гојком и Слободаном, и да им је било јасно, када су Ђурићи зауставили свој аутомобил којим су ишли испред њих, да су пронашли цивиле. У наставку сведочења наводи да су имали наоружање у руци и да су сви имали аутоматске пушке, а самим тим и Ђура Тадић (стр.38 транскрипта). На страни 39 транскрипта наводи да су се сва шесторица која су дошла аутомобилом Ђуре Тадића на исти начин и вратила са лица места. Сведок изричито наводи да су сви заједно макадамским путем кренули према кући где су се налазили цивили и да су на том месту сви били док нису кренули назад. (стр.40 транскрипта) У овом делу завршне речи морам да нагласим да сведок Зоран Берга током сведочења јасно наводи да су кренули макадамским путем зато што је речено да се горе, иза тих кућа налазе цивили, у том горњем воћњаку. (стр.41 транскрипта) Посебно наводи да нико није остао у возилима, а осврћући се на питање у вези са одбраном овде окр.Ђуре Тадића који тврди да није излазио из возила и да је отишао возилом пре сведока Зорана Берге, изјављује „не бих рекао, не“. (стр. 42 и 43 транскрипта)

Из исказа сведока и у истрази и на главном претресу Жељка Бабића, који је у време спорног догађаја био у емотивној вези са ћерком Т [REDACTED] Т [REDACTED] погинулог, закључује се да је сведок Жељко Бабић хтео да Ђуру Тадића ослободи одговорности за ово кривично дело које су заједно извршили. Наиме, током доказног поступка вршили смо увид у пресуду Кантоналног суда у Бихаћу, Унско-Санског кантона Федерација БиХ К.006076012 од 01.02.2012.године за осуђена друга лица поводом истог догађаја, која пресуда је донета на основу Споразума о признању кривичног дела и на основу које се може закључити како и на који начин је извршено предметно кривично дело.

Из исказа сведокиње и у истрази и на главном претресу Ш [REDACTED] Х [REDACTED] јасно и недвосмислено произилази да је она током спорног догађаја била са осталим цивилима на радној обавези и да је видела униформисана лица, а потом чула пуцње и да је из непосредне близине чула посипање бензина и паљење шибице (стр.6. и 7.

транскрипта). Међутим, успела је са својим братом да побегне, али у спорном догађају су јој страдали мајка и рођена сестра.

Испитани сведоци током кривичног поступка нису мењали своје исказе, него су остали доследни раније датим исказима. Као што сам већ изнела, сведоци у овом кривичном поступку су и припадници српског народа и бошњачког чији искази су идентични и сагласни у односу на чињеницу да су сва униформисана лица пуцала и да нико није остао ни поред аутомобила, ни у аутомобилу. Истина, у исказима појединих сведока постоје неусаглашености, при чему мислим на марку и боју аутомобила којим је управљао овде окривљени. Међутим, те неусаглашености не односе се на релевантне чињенице за расветљавање ове кривично правне ствари, те стога молим Веће да има у виду протек времена од конкретног догађаја, а посебно да цени страх који је постојао код оштећених и сведока критичном приликом.

Остали изведени докази током доказног поступка непосредно или посредно указују да се догађај одиграо на начин како је то описано у диспозитиву оптужнице, те их нећу посебно образлагати сем оних доказа које сам издвојила током завршне речи.

Наиме, одлучне чињенице у овој кривично-правној ствари утврђују се на основу свих изведених доказа, који су у погледу битних околности у потпуности сагласни из чега се без икакве дилеме може закључити да се инкриминисани догађај одиграо управо на начин описан у диспозитиву оптужнице.

Дајући своју одбрану током поступка оптужени није спорио да се догађај одиграо 23. септембра 1992. године и да је датом приликом лишено живота више цивила који су били на радној обавези. Током доказног поступка, на несумњив начин је утврђено да су цивили – Муслимани имали радну обавезу коју је прописала општина Бихаћ. Међутим, током изношења одбране окривљени Ђуро Тадић је тврдио да спорном приликом није имао аутоматску пушку коју је оставио у Штабу и да је остао поред аутомобила на путу дакле, није вршио убиства цивила који су се налазили на радној обавези.

Овакво изношење одбране је неосновано и у супротности је са изведеним доказима, а усмерено на избегавање кривичне одговорности.

У наставку изношења своје одбране је такође навео да се вратио са лица места само са својим братом Светком. Међутим, сведоци као и поједини саизвршиоци управо тврде супротно, односно да су се сви заједно удаљили са лица места након што су запалили убијене цивиле. Односно, да су се аутомобилом Ђуре Тадића којим је он управљао, са лица места удаљили његова браћа Светко и Јовица, братанац Зоран, те Зоран Берга и Жељко Бабић.

На основу исказа сведока несумњиво произилази да су се окривљени Ђуро Тадић и његови најближи сродници, два брата Јовица и Светко и братанац Зоран, сви Тадићи, заједно са Зораном Бергом и Жељком Бабићем (тада у емотивној вези са Т. ████████ ћерком), Слободаном и Гојком Ђурићем, договорили да иду да освете смрт Т. ████████ Т. ████████ (брата и оца) који је погинуо на ратишту (транспортер са војницима налетео на мину), ради појашњења. Дакле, наредног дана од сахране Т. ████████ Т. ████████ сви заједно крећу из Рајноваца ка Дуљцима.

Наводи окривљеног да није знао где се иде као и да је под принудом морао да вози, јер су га принудили Ђурићи је потпуно нетачна и у супротности са свим изведеним доказима. Наиме, окривљени Ђуро Тадић се својим возилом заједно са осталим саизвршиоцима кретао из возила Ђурића и то неколико километара тако да ни у једном моменту од самог почетка кретања није била у питању никаква принуда, већ се својом вољом кретао у потрази за цивилима. Да није било принуде, односно, да је својом вољом кренуо, посебно се огледа у следећем: окривљени на главном претресу каже да он није хтео да се удаљи од свог аутомобила када су стигли у Дуљке, него је поред аутомобила остао, иако су га и тада Ђурићи приморавали. Дакле, потпуно је нејасно како је окривљени Ђуро Тадић био приморан да крене из Рајноваца, а потом у Дуљцима напрасно одбија да поступи по наредби уз претњу оружјем. Из наведеног на несумњив начин произилази да у конкретном случају окривљеног Ђуру Тадића нико није под претњом оружја присилио да вози учиниоце, већ да је он јасно знао о чему се ради. Свакако, током вожње од неколико километара од Рајноваца до места Дуљци окривљени има свест о освети и ниједног момента не одустаје у смислу да се евентуално врати и током тог дужег временског интервала док путују, наставља кретање са осталим саизвршиоцима до проналаска цивила на радној обавези.

Дакле, након постигнутог договора о освети било да је она била изричита или не, сви окривљени долазе у место Дуљци, излазе из аутомобила марке „Пежо“, обучени у војне и полицијске униформе маскирани са капима и чарапама на главама, прилазе цивилима који су том приликом седели испред куће Х. [REDACTED] а В. [REDACTED] а неки од њих радили по околним воћњацима, и лишавају их живота, а Т. [REDACTED] Х. [REDACTED] која се датом приликом налазила у близини куће Х. [REDACTED] В. [REDACTED] тешко телесно повређују.

Датом приликом лишили су живота: Х. [REDACTED] Н. [REDACTED] рођеног [REDACTED] Б. [REDACTED] Ш. [REDACTED] [REDACTED] С. [REDACTED] Ш. [REDACTED] рођену [REDACTED] Х. [REDACTED] Ш. [REDACTED] рођену [REDACTED], И. [REDACTED] Ц. [REDACTED] [REDACTED], З. [REDACTED] Ш. [REDACTED] рођену [REDACTED], С. [REDACTED] М. [REDACTED] [REDACTED], М. [REDACTED] Д. [REDACTED] рођеног [REDACTED] М. [REDACTED] Д. [REDACTED] рођеног [REDACTED], А. [REDACTED] Д. [REDACTED] рођеног [REDACTED] Ш. [REDACTED] Р. [REDACTED] рођеног [REDACTED], Х. [REDACTED] Ш. [REDACTED] рођеног [REDACTED] В. [REDACTED] В. [REDACTED] рођену [REDACTED] Ф. [REDACTED] В. [REDACTED] рођену [REDACTED] С. [REDACTED] В. [REDACTED] рођену [REDACTED] А. [REDACTED] В. [REDACTED] рођену [REDACTED] С. [REDACTED] К. [REDACTED] рођену [REDACTED] С. [REDACTED] Ш. [REDACTED] рођену [REDACTED]

Напомињем, да је А. [REDACTED] В. [REDACTED] у време догађаја била девојчица од 12 година, а остале жртве су биле углавном жене и мушкарци старије доби, дакле цивили који нису били припадници супротне оружане формације, већ су остали на територији под контролом српске војске и извршавали своју радну обавезу.

Мотив овог убиства је освета због страдања Т. [REDACTED] Т. [REDACTED] брата окривљеног Ђуре Тадића. У односу на мотив и одбрану окривљеног морам да нагласим да су о освети знали готово сви испитани сведоци и да су о освети говорили као о нечему што је била јавна тајна, о чему се знало у Рајновцима и околним местима, а посебно да су саизвршиоци сви знали да иду да освете покојног Т. [REDACTED] а да је једини који не зна ништа о освети овде окривљени Ђуро Тадић. Сам оптужени је навео да му је убијен рођени брат Т. [REDACTED] Т. [REDACTED] и да га је он лично видео како је био масакриран, да му је глава одвојена од тела јер је отварао сандук са посмртним остацима свог покојног брата. (страница 21. транскрипта)

Дозволите да вас још једном подсетим што се тиче самог кривичног поступка и на специфичност овог кривичног поступка. Дакле, у предметима за ратне злочине, у којима се утврђују догађаји који су се одиграли у конкретном случају пре 22 године, али на срећу, у конкретном случају имамо и очевице који јасно, убедљиво и недвосмислено говоре о страдању цивила на брању шљива.

Правном оценом утврђеног чињеничног стања које је анализирано у завршној речи, може се закључити да се у радњама оптуженог стичу сва битна обележја кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ извршеног у саизвршилаштву. У конкретном примеру примењен је кривични закон који је најблажи за учиниоце, а имајући у виду обавезу примене блажег закона.

У погледу радњи извршења која се оптуженом стављају на терет испуњени су како објективни тако и субјективни услови за постојање саизвршилаштва из чл.22. КЗ СРЈ, а то су учешће у делу и свест о заједничком деловању, односно да су дело схватили као своје. Саизвршилаштво постоји ако више лица учествовањем у радњи извршења или на други начин заједнички учине кривично дело, те да ће се у конкретном случају сваки од њих казнити казном прописаном за то дело. У конкретном случају, оптужени Ђуро Тадић је са осталим извршиоцима заједнички учествовао у радњи извршења, тако што су сви заједно дошли до цивила и у исто време пуцали, од којих последица су цивили страдали на лицу места, а потом њихова тела запалили, из чега произилази да постоји воља да кривично дело изврше заједнички, тј. да сваки од њих хоће дело као заједничко, па према томе као и своје.

Описане радње кривичног дела из диспозитива оптужнице представљају кршење правила међународног права из чл.3. ст.1. тач.а) Четврте Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949.године и правила из чл.4. ст.1. и 2. тач.а) Другог Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба.

Дакле, оптужени је био свестан свога дела и хтео је његово извршење што чини облик виности - директни умишљај.

Жртве су са друге стране, биле недужне, биле су цивилна лица и нису дале никаквог повода оптуженима да их убију, а са друге стране учиниоци а међу њима и окривљени Ђуро Тадић су имали мотив, а то је освета за страдање њиховог сродника и молим Веће да наведено узме у обзир као отежавајућу околност.

Од олакшавајућих околности на страни оптуженог је његова неосуђиваност која, с обзиром на последицу, не може имати посебан значај приликом одмеравања казне, те предлагем суду да окривљеног Ђуру Тадића казни по закону и изрекне казну затвора у трајању од 15 година, јер сматрам да ће се овако предложеном казном подстићи сврха кажњавања, односно специјална и генерална превенција.

Хвала.

Председник већа: То је све је ли тако? Браниоче изволите.

Адвокат Дијана Хајдуковић Росић у завршној речи изјави:

Уважени председавајући и чланови већа, уважена колегинице тужиоце и сви присутни, ја ћу пре свега навести и осврнућу се на оно што је већ тужилац рекла, а то је да је оптужницом Тужилаштва за ратне злочине окривљеном Ђури Тадићу стављено на терет извршење ратног злочина над цивилним становништвом из чл. 142 КЗ СРЈ којим је по ставу и наводима оптужнице лишено 18 цивила. Извесно је да се у овом кривичном поступку ради о веома тешком догађају са бројним недужним жртвама, односно веома тешким последицама. Окривљени Ђуро Тадић је у својој одбрани негирао извршење наведеног кривичног дела, објашњавајући да је био натеран да вози тога дана до места догађаја, не знајући зашто и куда иде, да оружје није носио нити да је у догађају учествовао већ да се налазио близу кола са којима се довезао на великој удаљености од лица места. Цитирам његове речи „метка нисам опалио“. Одбрана стога оспорава чињенично стање и правну квалификацију описану у оптужном акту Тужилаштва за ратне злочине. Наиме, није спорно да се трагичан догађај одиграо, спорна је улога окривљеног да ли постоји узрочно-последична веза између њега и последица овог трагичног догађаја. Анализом исказа сведока саслушаних током овог поступка извесно је да сведочење сведока Д. [REDACTED] С. [REDACTED] Ш. [REDACTED] А. [REDACTED] Ш. [REDACTED] С. [REDACTED] Д. [REDACTED] З. [REDACTED], Ш. [REDACTED] Х. [REDACTED], Р. [REDACTED] Ф. [REDACTED] В. [REDACTED] И. [REDACTED] се не могу користити у циљу реконструкције самог догађаја, обзиром да се ради о сведоцима оштећенима који имају само посредна сазнања о смрти чланова породице. Њихова сведочења могу да се користе у вези утврђења чињенице смрти лица која су наведена као жртве у оптужници. Када се анализирају искази очевидаца произилази посебно из исказа очевица Ц. [REDACTED] М. [REDACTED] који је веома прецизно описао догађај да су војници дошли до лица места у белом „Мерцедесу“ и црвеном „Стојадину“ односно „Застави 101“ с тим што је био веома децидан и сигуран да је у питању био „Мерцедес“. Препознао је нека лица, али подвлачим није препознао нити је именовао окривљеног. Из исказа сведока С. [REDACTED] К. [REDACTED] произилази да на лице места дошло тројица војника, сви маскирани. Из исказа Ш. [REDACTED] Х. [REDACTED] се види да је у околини тог места догађаја тих дана било ратних дејстава и убистава цивила. Из исказа С. [REDACTED] Т. [REDACTED] произилази да је на лице места дошло три аутомобила од којих један „Мерцедес“ сиво-металик боје и „Стојадин“ црвене боје а за треће није умела да се изјасни. Из исказа Д. [REDACTED] В. [REDACTED] произилази да су сви војници дошли војном компанољом. Из исказа Ш. [REDACTED] Х. [REDACTED] произилази да је као очевидац догађаја од аутомобила видела такође „Мерцедес“, препознала је нека лица али ни у једном тренутку у свом исказу није споменула окривљеног. Када се анализира исказ сведока С. [REDACTED] М. [REDACTED] произилази да је он говорио о мањем броју лица берача на радној обавези. Имајући у виду разлику у исказима сведока у погледу броја аутомобила који су дошли на лице места, боје кола и броја маскираних лица која су из тих кола изашла, произилази да су искази сведока у погледу битних чињеница веома опречни и често један са другим у супротности. Оно што упада у очи да нико од сведока током сведочења у судници није указао на окривљеног, нити на његово присуство током догађаја. Нико од очевидаца није дао опис који би личио на окривљеног иако се из списка види да се окривљени није много променио, што се изгледа тиче, обзиром да у списима постоји његова фотографија са картона личних карата из тог временског периода. Уједно ниједан сведок осим Жељка Бабића није споменуо возило које је окривљени тада возио а то је „Пежо“ плаве боје. Када се анализира исказ Жељка Бабића који је децидно изјавио „Тадић Ђуро је за тај дан имао „Пежо 204“, Тадић Ђуру нисам видео да пуца и да има оружје, то сам изјавио и у

Кантоналном суду у Бихаћу, даље мислим да Ђуро није знао за освету, на брзину је ушао у кола а тамо је остао поред кола и на крају код Ђуре Тадића остајем и даље да није имао аутоматску пушку, то сам рекао. Видео сам да Ђуро полази без оружја“, указује да је он врло децидан у својим наводима а овакав исказ је сведок дао и раније током поступка а потврдио га је на главном претресу без измена што у потпуности потврђује одбрану окривљеног Ђуре Тадића. Одбрану окривљеног је поткрепио исказ Зорана Берге који је објаснио да су према Дуљцима ишли Ђурићи својим колима а потом и окривљени Ђуро Тадић својим возилом. Одбрана окривљеног је потврђена овим исказима као и исказима саслушаних сведока у том смислу да нико није указао на окривљеног Ђуру Тадића, нико га од очевидаца није споменуо да се налазио на том месту, те произилази из исказа ових саслушаних сведока Бабића и Берге да је он био удаљен од места дешавања, да при том није знао разлог кретања у Дуљке а према казивању Жељка Бабића извесно је да је постојала дистанца између оног што се дешавало и места на коме се налазио окривљени што указује и на једну дистанцу у самом односу окривљеног према том догађају. Окривљени је дао логично објашњење разлога за кретање у Дуљке, страх за голи живот, страх од Ђурића за које су два сведока објаснила да су били опасни људи склони насиљу, посебно подвлачим исказ Зорана Берге. Са посебним освртом на материјалне доказе који се налазе у списима, при том мислим на извештај и обдукционе записнике утврђен је идентитет за С [REDACTED] Ш [REDACTED] С [REDACTED] В [REDACTED] М [REDACTED] Д [REDACTED] М [REDACTED] Д [REDACTED] С [REDACTED] М [REDACTED] И [REDACTED] Ц [REDACTED] и Х [REDACTED] Н [REDACTED] а све на основу пронађених остатака тела на локалитету близу потока Дулиба. За остала лица, нема података или обдукцијом није утврђен узрок смрти, те сходно томе, очигледно не може да се поуздано утврди да ли су и на који начин, када и где, лишени живота и од кога.

Посебно када се имају у виду искази сведока који су говорили о берачима на радној обавези који су успели да побегну са лица места, да пређу на хрватску страну, казивања чланова породице, такође указује да код неких лица посмртни остаци нису пронађени.

Сматрам да нико од непристрасних сведока није децидно указао на окривљеног као могућег извршиоца, те да нема валидних доказа који говоре у прилог томе.

Код оваквог стања ствари, сматрам да није доказано чињенично стање из оптужнице и да је сходно томе, спорна и правна квалификација.

Из тог разлога, обзиром на тежину кривичног дела и контрадикторности исказа сведока, као и одсуство непосредних доказа који је императив за утврђење кривичне одговорности за овако тешко дело, предлажем примену института *in dubio pro teo* и ослобађајућу пресуду.

У интересу мог клијента напомињем, да треба сагледати бројне околности које стоје на његовој страни, а то је, да је он [REDACTED] у [REDACTED], да је сарађивао са судом од самог почетка, да се одазвао на први позив суда и да се током читавог кривичног поступка веома коректно држао.

Ја се захваљујем.

Председник већа: Окривљени, изволите, можете прићи овде и можете изнети све што сматрате да треба да кажете у завршној речи.

Опт. Ђуро Тадић у завршној речи изјави:

Часни суде, председавајући, судије, писари, браниоци, правници и остали председавајући, дајем свој исказ да нисам чинио кривично дело, нисам никога убијао. Тешко ми је, тешко ми је, што је приговор био у исказу брата и Зорана што су на мене своју кривицу пребацили, да им се ублажи пресуда. Заклињем се пред овим судом да нисам учинио то, нити сам руке крварио, нити сам кога убио, нити сам поседовао наоружање тада. Тешко ми је за ово што су недужни људи поубијани. Заклињем се да нисам учинио никакво кривично дело, да сам ја то убијао и руке своје прљао. Не знам друго шта да кажем. Ја сам возио, по наредби Гојка Ђурића, који је наишао из Кулен Вакуфа, ја сам тада прао тањире и столове чистио пред кућом и дао ми је саучешће, пошто га нисам видео на сахрани. Рекао ми је, „мораш ме возити на једно место, ако нећеш“, упро је пушку у мене, у чело, „ако нећеш, метак ти је у чело“. Ја сам рекао, „не можем, болестан сам, пијем лекове и под стресом сам“. Вратио сам се кући, отишао је код младића који су седели на банкини, на асфалту, на асфалту тамо не знам шта су причали са њим и шта су говорили. Ја нисам у договору са њима ни са ким био. Одједном зовнули су ме, „хајде вози на једно место“. Ја сам рекао, не можем, болестан сам, „мораш“, тако је било, да сам ја морао под притиском и претњом, под стресом, да возим. Возио сам, пошао сам, дошао сам на лице места, нисам знао о чему се ради, нисам мислио на освету. Када сам дошао у то село, видим човек покрај мене протрча и рече, „стаде, стани“. Ја сам стао, унутра је био братић Јовица, Зоран Берга, Светко, Жељко Бабић, седели у колима и Гојко је Ђурић покрај десне стране сувозача, испред кола протрчао и запуцао на недужне цивиле. Ја их нисам видео, запуцао, а када сам видео да беже, да беже, ја сам се вратио колима и он је рекао, „куда, куда?“ и рекао сам му ја, одговорио, рекох, „зашто си поубијао недужне људе“. Опсовао нам је мајку. Ја сам ушао у кола и рекао, овима, опоменуо, „ето шта будала уради, поби недужне цивиле“. Они су исто тако рекли, е када су они седели у колима, „он је упро пушку да нам мајку свима, излазите, побићу вас, за мнош“. Они су истрчали и отишли су. Ја сам остао у колима. Када сам видео да се ради о нечему, ја сам кола упалио и отишао, окренуо се код једне творнице, ту сам био са братом Светком, повраћао сам и када сам повратио, у кола, вратио сам се кући са њим. Друго не знам ништа шта се дешавало, нити сам био ту у тим задњим тренуцима. Тешко ми је по исказу на брата, Јовицу и Зорана, што су своју кривицу пренели на мене, само да им се ублажи та пресуда. Цитат завршавам.

Председник већа: Да ли је то све?

Опт. Ђуро Тадић: Немам шта друго да речем.

Председник већа: Добро, можете сести. Да ли још неко од учесника поступка, који имају право на завршну реч, има нешто да изјави?

КОНСТАТУЈЕ СЕ да нико од учесника поступка, који имају право на завршну реч, нема ништа да изјави.

Председник већа **ОБЈАВЉУЈЕ – ГЛАВНИ ПРЕТРЕС ЈЕ ЗАВРШЕН.**

Изречена пресуда биће јавно објављена 31. јануара 2014. године у 14 часова и 30 минута, судница број 4.

Заменик тужиоца: Ја се извињавам, ако дозволите, ја 31.01. имам заказано већ лице места једне масовне гробнице, што сам раније преузела, па ја бих молила веће ако може, ја бих присуствовала објављивању.

Председник већа: Значи, Ви не можете 31.01.?

Заменик тужиоца: Не. Ако може евентуално 30.

Председник већа: А 03.02.?

Адв. Дијана Хајдуковић Росић: Ја могу цео дан, судија.

Председник већа: А Ви не можете 30.? Само имамо рок осам дана, само да видимо, 30., значи не може, 31., не може.

Заменик тужиоца: Судија, 30. ја могу, ако ћете мало касније.

Председник већа: Нема слободних судница.

Заменик тужиоца: Јер, заказано ми је у 11.

Председник већа: А 04.02.?

Заменик тужиоца: Судија, ја се извињавам, јесте 31. мислили нешто раније?

Председник већа: У 14,30 часова.

Заменик тужиоца: Када би било у 9.

Председник већа: Не може, члан је већа судија Мирковић. Шта је проблем 03.?
Значи 06. фебруара у 14 часова, иста ова судница.

Значи, објављивање пресуде је

06. фебруара 2014. године у 14 часова, судница број 4.

Записничар

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА